63ste Jaargang No. 5189

DAGBLAD

Maandag 18 Augustus 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 30, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. F. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38

Gisteren 13 doden

Gevechten op Madoera

Soekarno „pocht"

In een nota van de Indonesische republiek aan de regering van de Verenigde Staten wordt de aanname van de goede diensten in het Nederlands-Indonesisch conflict bevestigd.

Er wordt in herhaald, dat deze aanname voor de republiek niet betekent, dat men geen rekening zal houden met eventuele stappen, die door de veiligheidsraad zouden genomen worden om een oplossing in het conflict te vinden.

Mohammed Tamsil's vertegenwoordiger overhandigde de nota aan consul generaal Walter A. Foote, in antwoord op zijn laatste vraag om een specifiek antwoord. De Nederlanders hebben hetzelfde aanbod ook aanvaard.

De nota zegt, dat hangende de beslissing van de veiligheidsraad de regering het vertrouwen wil hernieuwen in de mogelijkheid van de Amerikaanse regering om een oplossing te vinden, maar er wordt bij gevraagd, dat de goede diensten zullen worden beperkt tot het aanwenden van invloed om een internationale arbitrage commissie te krijgen voor Indonesië.

Ook nam de republiek een soort gelijk aanbod aan van Australië onder bedenking dat dit de diensten van Amerika niet in de weg moet staan.

De A.P.-correspondent Harris Jackson meldt uit Djokjakarta dat president Soekarno verklaarde, dat de bezetting door de Nederlanders van de grootste republikeinse steden niet betekent, dat de oorlogskracht van de republiek gebroken is en hij verzekerde, dat de revolutie door zal gaan en beëindigd zal worden op succesvolle wijze.

In een speech bij gelegenheid van de tweede verjaardag van de proclamatie van de onafhankelijkheid van de republiek **pochte** Soekarno (het is de eerste keer dat A.P. zich zo uitlaat over republikeinen. Red.) dat de verschroeide aarde politiek tijdelijk de Nederlanders had belet om weer hun koloniale politiek van exploitatie door te voeren. Hij zeide dat het Indonesisch leger op zich nog in tact is en de Nederlanders in de grote steden vasthoudt door alle vervoer lijnen te controleren, uitgezonderd die over zee en door de lucht.

Soekarno sprak 80 minuten terwijl er een 300 militairen en politieke leiders in zijn paleis aanwezig waren.

Loudspeakers verspreidden de speech die ook door de radio werd uitgezonden. De sirene loeide juist, toen hij zijn paleis inging, doch er verschenen geen vliegtuigen.

Soekarno verklaarde dat zolang Indonesië niet volledig in handen is van de republikeinen en noch veiligheid noch wet noch orde noch vrede in het land zal zijn. Wij leefden twee jaar als een onafhankelijke natie en wij willen al onze krachten inspannen om deze onafhankelijkheid weer volledig in handen te krijgen. Er zal geen vrede zijn als er geen vrede is in onze harten en onze harten zullen opstaan zolang als wij niet de volledige onafhankelijkheid de onze kunnen noemen. Het Nederlandse leger slaagde erin ons land te invaderen met tanks en met geweren. Zij kunnen onze huizen nemen, zij kunnen onze bezittingen nemen, zij kunnen ons doden, maar waar zij niet in zullen slagen is uit onze harten de liefde voor de vrijheid weg te nemen (AP) 16 Augustus).

MADOERA GEVECHTEN.

Het hoofdkwartier van het Nederlandse leger maakt bekend, dat strijdkrachten van de Indonesiërs gisteren de hoofdstad van het eiland Madoera Pamekesan binnendrongen en slechts na moeilijke straatgevechten er uit verdreven konden worden. De nieuwe oplossing van de gevechten op de verschillende plaatsen brengt men in contact met de viering van de tweede verjaardag van de republiek. Op de onafhankelijkheidsdag verloren de Nederlanders in totaal dertien man, en werd er 22 gewond. (Batavia, (AP) 18.8).

LAKE SUCCESS EN INDONESIË.

In een vergadering van de economische sociale raad van de verenigde landen stelde de Nederlandse afgevaardigde Beyn, weer voor om nogmaals de directie uitnodiging aan Indonesië om deel te nemen aan de internationale handelsconferentie in discussie te nemen. Er waren slechts 5 voorstanders en 12 tegenstanders. Vóór waren Nederland, Engeland, de Verenigde Staten, Frankrijk en Canada (Lake Success, Aneta, 18.8).

NOG MEER RETHORIEK VAN ICKES.

In een nieuw artikel schrijft Ickes, dat de Nederlanders de benen hebben genomen in Indië toen de Japanners er aan kwamen. Is dit niet schandelijk? Gingen Doorman en zijn mannen daarvoor onder in de Java-zee? Dat een oud-secretaris van Amerika zo iets durft te schrijven is toch wel treurig.

RUSTIG IN DE BEROERING.

Er is heel wat bewering rondom de Indische kwestie. Wij vermoeden, dat onze regering rustig haar gang zal gaan en zich niet zal laten beïnvloeden noch ter eenre noch ter andere zijde. Zij weet wat zij wil en is overtuigd van haar goed recht.

Zij zal zich niet laten beïnvloeden door enige weerstand in de Partij van de Arbeid, die trouwens in de fractie van die partij in de Tweede Kamer weinig weerklank vond.

Zij zal zich ook niet laten beïnvloeden door acties en petities van vakbewegingen, nationaal en internationaal, die toch allerminst de aangewezen organen zijn om uit te maken wanneer het moment is aangebroken om de politiële actie te staken. We zijn er volkomen gerust op, dat deze actie geen ogenblik langer zal duren dan strikt noodzakelijk is.

Zij zal zich ook niet laten beïnvloeden door onwelwillende publicaties in de buitenlandse pers als b.v. van den correspondent van United Press, die o.a. over Malang wist te berichten: de belangrijkste verkeersstraten waren vernield tengevolge van het granaatvuur der Nederlandse artillerie, dat de gehele nacht geduurd had, en tengevolge van de Indonesische politiek der verschroeide aarde. Het blijft intussen noodzakelijk, dat onze regering tegen een dergelijke berichtgeving stelling blijft nemen.

Zij zal zich ook niet laten beïnvloeden door tendentieuze adviezen in de Veiligheidsraad. Zij heeft de juiste geste gemaakt, vreemde regeringsvertegenwoordigers uit te nodigen tot een bezoek aan het voormalige Nederlands Indië.

Daarmede toont de regering, dat zij niets te verbergen heeft en dat zij overtuigd is, dat kennisneming ter plaatse door onbevooroordeelden aan het Nederlands inzicht slechts ten goede zal kunnen komen.

Daarom konden wij ook in alle rust en dankbaarheid het Amerikaanse aanbod van goede diensten aanvaarden.

(Maasbode).

het nieuws van vandaag

Indonesië blijft de wereld bezig houden en wat blijkt, dat de Nationale dag van de republiek de gemoederen weer verhit heeft. Overvallen zijn er gepleegd en het gevolg was, dat dertien mannen het leven moesten laten.

Op Madoera drong men de hoofdstad binnen. Soekarno had een rede gehouden en zijn welsprekendheid zal de mensen verhit hebben, zodat de gevechten overal oplaaiden. De A.P.-correspondent is voor de eerste keer een beetje critisch als hij zegt dat Soekarno „pochte", overigens vinden we overal een slechte pers doch wel viel op, dat in de economische raad waar de kwestie Indonesië ook aan bod kwam in verband met een uitnodiging aan de republiek, om te verschijnen op de grote handelsconferentie in Havanna Cuba vond Nederland steun van Engeland, Frankrijk, Amerika en Canada.

Het instituut van de verenigde landen ondervindt ook veel critiek omdat het natuurlijk steeds meer duidelijk gaat worden, dat inderdaad aan de geweldig groten meer macht en invloed moet worden toegekend dan aan de kleine naties, doch nu hangt alles af van de mening van deze paar, en deze meningen zijn altijd juist tegengesteld. ...

De secretaris generaal Lie heeft dan ook verklaard dat het veto-recht wel het moeilijkste punt is van de verenigde landen. Natuurlijk had hij beter en duidelijker moeten spreken en moeten zeggen, dit is juist het moeilijkste punt, „omdat Rusland er op zulk een eigenaardige manier gebruik van maakt".

Neem nu het aannemen van nieuwe leden. Het wordt gewoon het vormen van een blok van leden, die de grote mogenheid met zijn vetorecht naar de ogen moet zien.

Het kon wel eens erg hard toe gaan in September als de algemene vergadering bijeenkomt en er gesproken zal worden over de vrede, die nog steeds niet tot stand kwam, niet met Duitsland, niet met Oostenrijk, niet ook met Japan er zal ruzie komen over het werken van Amerika **buiten** de bond om in Griekenland en Turkije op militair gebied, met het Marshall plan op economisch gebied, in Rio de Janeiro op defensief gebied.

Er zal dan ook nogmaals de kwestie Indonesië wel besproken moeten worden, de hopeloze Balkankwestie krijgt de algemene vergadering op te lossen en tenslotte de Palestina kwestie waar men moordt en vecht van de vroege morgen tot de late avond, terwijl als men een beslissing neemt en niets gebeurd zoals in kwestie Franco-Spanje, Lie de secretaris generaal kwam er zelf tegen op. ...

Churchill kwam voor de radio en wat zal de indruk van zijn rede zijn, waarin hij het verval van Engeland ziet en algemene verkiezingen vraagt?

Ik weet het niet, de telegrammen zeggen het niet. Een trein-of vlieg ongeluk laat zich verslaan, doch wat de mensen denken, dat kan geen telegram ons zeggen, vóórdat men tot daden overgaat. Opvallend was wel, dat het kabinet Attlee in spoedvergadering bijeenkwam na de speech van Churchill en misschien was 't toevallig, misschien ook niet, dat het eerste van alle ministers die aan kwam voor deze vergadering Attlee zelf was. Is hij zenuwachtig geworden?

Het is niet aangenaam, om zich te horen becritiseeren door iemand met een felheid als Churchill.

Wereldnieuws

Ruzies in Lake Success

Churchill sprak

Bij een treinongeluk in Portugal zijn 16 doden te betreuren en bijna 100 gewonden.

In Palestina werden verschillende auto's beschoten.

In Stockholm stierf Prins Eugene, de broer van Koning Gustaaf. Hij was 82 jaar en niet gehuwd.

De socialisten in Frankrijk hielden een protest over de regeringspolitiek in de stad Lyon.

Churchill heeft zijn rede gehouden over de politiek van Attlee. Hij zag in de politiek van Attlee een miskenning van eeuwenoude rechten en zeide geschokt te zijn van de emigratie van meer dan een half millioen Engelsen. Zij verlaten hun land waar zij tezamen moeten werken.

Het cabinet kwam na de speech van Churchill in spoedzitting bijeen daar Churchill verklaarde de regering te willen dwingen, om binnen een paar maanden algemene verkiezingen te houden.

NIEUWE LEDEN.

De Veiligheidsraad kwam bijeen om te beslissen over de aanname van twaalf nieuwe leden doch het lijkt er op dat alleen Yemen en het niet ontstane Pakistan zullen worden aangenomen. Rusland zal weer een veto indienen tegen een voorstel om Ierland, Portugal, Transjordanië lid te laten zijn. Het is ook mogelijk, dat Italië en Oostenrijk een veto krijgen van de Russen en ze zodoende niet de nodige zeven stemmen halen. De vijf andere landen zullen té weinig steun krijgen om genoeg stemmen te krijgen het zijn Mongolië, Albanië, Hongarije, Bulgarije en Roemenië (Lake Success, (AP) 18.8).

WERELDBANK.

In Lake Success ging de economische raad voor vier weken op vacantie, nadat men was opgekomen tegen de actie van Rusland. Rusland ziet de wereld bank als een agentschap van de Verenigde Landen en was tegen contact, het ziende als een inbreuk op het charter van de Verenigde Landen. Het was met dertien tegen drie stemmen, dat het voorstel van Rusland hierover verworpen werd (Lake Success, (AP) 17.8).

KALENDER EN METRIEKSTELSEL.

Peru heeft een voorstel ingediend bij de economische raad, om een algemene wereldkalender in te voeren (het telegram geeft geen uitleg hoe die kalender er uit zal zien), terwijl Noorwegen met een voorstel kwam om een zelfde metriekstelsel over heel de wereld door te voeren. De beide voorstellen stonden op de agenda, doch konden niet behandeld worden en werden wegens tijdgebrek van de agenda afgevoerd (Lake Success, (AP) 17.8).

CARICATUUR.

Een caricatuur in de Amerikaanse pers laat ons zien hoe de leeuw van Engeland weghuppelt, terwijl de tijger van Indië zich zelf in de staart zit te bijten. Dit in verband met de onafhankelijkheid van Indië en de daar nog steeds plaats hebbende twisten onder de Hindoestanen en de Moslims.

VLIEGRAMP.

In de nacht van Zaterdag ging op zee op 45 mijl afstand van Pearl Harbor een Amerikaans leger vliegtuig verloren, waarin de Amerikaanse gezant Atcheson gezeten was en drie andere hoge officieren. Het ongeluk was aanleiding om zich af te vragen of deze reis waarbij de gezant omkwam in verband stond met de vaststelling van de datum van een vrede met Japan. (Honolulu, 18 Augustus (AP)).

HET REICHSWALD STAAT IN BRAND.

Uit Groesbeek wordt gemeld, dat een geweldige brand woedt in het Reichswald. De brand beslaat een oppervlakte van 12 mijl. In Nederland gelooft men dat het sabotage is. De opgeslagen oorlogsmaterialen explodeerden. De brand begon gisteren in de dennenbossen ten Zuiden van Kleef waar grote voorraden timmerhout voor Nederland waren opgeslagen (Aneta, 18.8).

FEESTEN IN MICHIGAN.

De feesten in Michigan kwamen Zaterdag ten einde en waren een groot succes (Aneta, 18.8).

BOYCOTT IN AMERIKA.

De nationale maritieme unie in Amerika stelde Zondag op een vergadering in New York voor op alle Nederlandse schepen die oorlogsmateriaal vervoeren, te boycotten. De bond telt 19.000 leden. Het bestuur stelde voor om zulks te doen.

SEÑORA PERON.

Señora Peron kwam aan in Rio de Janeiro en zal ook een bezoek brengen aan de conferentie ((AP) 17.8).

NOORD-GRIEKENLAND.

Een zegsman van het ministerie van buitenlandse zaken in Londen gaf als zijn opinie te kennen, dat er zich in Noord Griekenland een klein communistisch staatje aan het vormen is en dat met hulp van Albanië, Roemenië en Bulgarije (Londen 18 Aug. (AP)).

CONFERENTIE RIO DE JANEIRO.

Op de conferentie zal Chili met een voorstel komen te verhoging van de levensstandaard (Rio de Janeiro, (AP) 18.8).

1) Nicaragua

De kwestie van de toelating van de regering van Nicaragua tot de conferentie zou door toedoen van de vertegenwoordiger van die republiek Fiallos Gils toch behandeld worden. Deze achtte het in overeenstemming met het princiep van de democratie dat dit land wordt toegelaten.

2) Panama

De minister van buitenlandse zaken noemde ieder communistische partij in Latijns Amerika het zelfde als een vijfde colonnen van Rusland.

Men moet zich tegen deze invloeden beschermen.

3) Brazilië

De minister van buitenlandse zaken van Brazilië wees op het zelfde punt en vestigde de aandacht op het uitbannen van de communistische partij in zijn land. (Rio 18 (AP)).

FORDHAM UNIVERSITY.

In September zal de Fordham University haar poorten openen voor 10.000 studenten. Dit is het hoogste aantal studenten dat men ooit heeft gehaald. Er zijn tijdens de oorlog 7.749 studenten in militaire dienst geweest en 223 van hen verloren het leven. De Universiteitskerk die men gaat oprichten zal een blijvend gedenkteken zijn voor deze gevallenen (N.C.W.C.).

Rede van Van Kleffens

Critiek op Sjahrir

Gisterenmiddag protesteerde van Kleffens voor de veiligheidsraad tegen de manier waarop de veiligheidsraad de volkomen gerechtigde voorstellen had afgeslagen. Op de eerste plaats kreeg van Kleffens in het begin der besprekingen geen gelegenheid met premier L. Beel te telefoneren over de jongste ontwikkelingen in verband met het Indonesisch vraagstuk; ten tweede betreurde van Kleffens de manier waarop de toelating van Oost Indonesië en Borneo tot besprekingen werd afgewezen.

De toelating van de republiek werd gebaseerd op grond, dat er geen verandering van de status van de republiek werd uitgesproken, noch ook bestond er een tekst waarop de toelating berustte.

In de discussie over de toelating van Oost Indonesië en Borneo werden vele pogingen gedaan tot definities. Dat het gehoor van getuigen de zaak moeilijker kan maken is genoeg aangetoond door de geroepen getuigen.

Van Kleffens betreurde het, dat de veiligheidsraad Donderdag de vergadering verdaagde zonder hem de gelegenheid te geven om te spreken, waardoor de zaak voor de Nederlandse regering zeer benadeeld werd. Van Kleffens noemde Sjahrirs rede een sterkgekleurd verhaal vol vage toespelingen op de Atlantic Charter.

Het is een droevig feit, aldus van Kleffens in zijn rede, dat de republiek blijkbaar onwillig of onmachtig is de geweldpleging te stoppen welke gericht wordt op eigendommen van buitenlanders, daar deze wetteloze bende geen oordeel hebben van de economische toekomst van Indonesië. Het beeld van de arme Indonesiërs die strijden voor onafhankelijkheid is niet in overeenstemming met de feiten. De Nederlandse troepen werden nergens verontwaardigd ontvangen, integendeel, de bevolking gaf opluchting te kennen.

Van Kleffens zeide, dat de veiligheidsraad nu genoeg gehoord heeft om te kunnen uitmaken of zij recht heeft zich met deze zaak in te mengen, hoewel sommige leden blijkbaar willen dat de veiligheidsraad optreedt ook zonder recht daartoe. Nederland houdt vol, dat de veiligheidsraad geen recht heeft een commissie te benoemen zoals voorgesteld door Australië.

Van Kleffens stelde voor dat Nederland en de Republiek ieder een staat zullen aanwijzen, welke een derde onpartijdige staat zal benoemen, die vertegenwoordigers naar Indië kan sturen om op de hoogte te komen van de situatie. (Aneta 16.8).

100 ONDERWIJZERESSEN.

100 Katholieke onderwijzeressen van het eiland Cuba maken een goodwill tour door de Verenigde Staten. Zij zijn de vertegenwoordigers van een bond van 3000 onderwijzeressen en haar reis zal ongeveer 1 maand duren. In New York werden zij in de Sint Patric Kathedraal welkom geheten en droeg Kardinaal Spellman een heilige mis voor haar op. De leidster van deze groep is Maria Caridad Garcia (N.C.W.C.)).

DE LETTER PI.

Misschien herinnert U zich nog wat „twee pi'r" is? Welnu de kranten melden dat een mathematicus in Spanje ontdekt heeft wat de lengte van de „pi" is. Pi is gelijk aan twee gehele getallen en 125 millimeter.

PRINSELIJKE FAMILIE GING PICKNICKEN.

En Margriet blies op de hoorn.

De prinselijke familie heeft aan boord van de Piet Hein ontvangen een groep jeugdige Amerikanen, winnaars van de Holland-Michigan stelprijsvraag. De prins, de prinses en de prinsesjes hadden de nacht doorgebracht aan boord van het schip, dat bij Grouw gemeerd lag. Zij namen in Eernewoude een defilé af van tjalken, boeiers en Friese jachten. Op een eilandje in de Oude Venen werd gepicknickt. Te Aegehoek stond een aantal jongens en eisjes met miniatuur-zeiljachten klaar om deze te water te laten. Dit gebeurde op een startsignaal van prinses Margriet, die enthousiast op een scheepshoorn blies.

HITLERS AUTO.

Enige tijd geleden stonden er in de kranten al opgetogen verhalen over een mijnheer in Groningen, die er zomaar in geslaagd was een automobiel van Hitler te kopen. Nu, misschien rijdt die mijnheer er wel met ingehouden adem in rond. Maar er zitten ook nog andere mogelijkheden in zo'n auto en in de grote steden van het land rijdt er de laatste dagen nu een gezelschapje in, bestaande uit een chauffeur, voorts een als Charlie Chaplin vermomd persoon en enige schertsnazie's Het is naar ons inzien allerminst noodzakelijk om de nagedachtenis van Hitler met enige kiesheid te behandelen en die kiesheid is het dan ook niet, die ons deze reclame voor de film de Dictator tamelijk smakeloos doet vinden.

Met het gebruik van zo'n authentiek stuk, als die auto speculeert men echter op een ongezonde belangstelling, die toch nog een soort aureool van iets groots om zo'n dode automobiel heenlegt en dergelijke belangstellingen, op zich zelf funest, worden ingeschakeld, in een reclamestunt smakeloos en kliederig. Het misbruik ervan diende uit overwegingen van geestelijke volksgezondheid voorkomen te worden.

„Groene".

Rede van Dr. Wagenaar Hummelinck voor de P.C.J.

Onderwerp: Biologisch onderzoek van de Nederlandse Antillen.

Luisteraars op de Nederlandse Antillen.

Toen de Hollanders en de Zeeuwen naar het Westen kwamen, zochten zij op Uw eilanden geen goud of edelgesteenten, achtervolgden zij niet de -schim van El Dorado! — maar verzamelden verfhout en zout.

Een bioloog, die heden ten dage de Nederlandse Antillen bezocht, verwacht daar niet de overweldigende rijkdom aan levensvormen van de regenrijke tropen. Hij weet dat de eilanden klein zijn, en dat de natuur er arm is in vergelijking met de vaak ontstellende grootsheid en weelde van het Zuidamerikaanse vasteland, waarvan men op de Benedenwinden de omtrekken zich boven het gezichtseinder kan zien aftekenen. Maar hij weet ook dat de natuur hem, op deze droge eilanden, op een wel zeer aantrekkelijke wijze wordt ontsloten — dat de plantengroei er buitengewoon belangwekkend is, en dat er in feite op deze wereld weinig gebieden zijn, waar de dierenwereld van een zo beperkt terrein zich zo'n duidelijke zelfstandigheid heeft verworven als op de Benedenwindse Eilanden.

Wanneer Gij mij thans vraagt enige voorbeelden te noemen om deze laatste, ongetwijfeld vrij krasse bewering te staven, dan zou ik binnen het onderwerp: „Biologisch onderzoek van de Nederlandse Antillen", waarvoor ik thans voor 10 minuten Uw aandacht mag vragen — U willen verzoeken allereerst Uw gedachten te laten gaan over de plantenwereld, waarop de regenarmoede van deze eilanden wel heel duidelijk haar stempel heeft gedrukt. Het meest kenmerkend voor deze zijn natuurlijk die planten, welke zich tijdens perioden van droogte niet alleen kunnen handhaven, maar daarbij ook nog gunstige voorwaarden voor hun ontwikkeling vinden. En een ieder die Uw eilanden ook maar slechts bij benadering kent zal hierbij direct denken aan: de cactussen!

Wist Gij dat alle zes, op de Benedenwinden in het wild voorkomende cactussensoorten — als wij de vormenrijke melocactussen even niet meetellen — reeds in 1690, dus voor de tijd van de grote plantkundige Linnaeus, in de wetenschappelijke wereld bekend waren?

Wist Gij dat Uw gewone kadoesji nergens anders ter wereld voorkomt dan op Curaçao, Aruba en Bonaire — en de kleine, kruipende kaka-die-poesjie buiten daar, alléén nog maar op het Venezolaanse eiland Tortuga? En dat de meloncactussen van de Nederlandse Antillen in de botanische literatuur een zekere beroemdheid genieten, omdat men uit de studies van Professor Suringar en zijn zoon, deze eilanden — en vooral Aruba — heeft leren kennen als een soort scheppingscentrum voor nieuwe plantenvormen?

In 1910 kregen de Nederlandse Antillen hun bekende flora's van Boldingh. Goed pionierswerk, maar thans natuurlijk sterk verouderd, en overigens door de niet-botanicus moeilijk te gebruiken. Moge de tijd niet meer ver af zijn, dat men, naast het bescheiden plantkundeboekje voor Curaçao van Frater Realino, ook een moderne, geïllustreerde „Flora" van het gehele gebiedsdeel in aller handen zal kunnen vinden.

Wat de dierenwereld betreft: van de 16 hagedissen-soorten welke op Curaçao, Aruba en Bonaire voorkomen is de helft alléén van deze eilanden bekend; van de 32 soorten van landslakken bijna de helft!

Kijk er Uw Curaçaose blausana gerust op aan, zij is verschillend van de Arubaanse, en beiden weer van die van Bonaire. Curaçao en Bonaire hebben een zelfde soort pega-pega welke verschillend is van die van Aruba, terwijl de waltake van Curaçao en Aruba weer heel anders is dan die van Bonaire.

Curaçao en Bonaire bezitten elk drie zeer algemeen voorkomende slakkensoorten, welke nergens anders ter wereld bekend zijn — volgens de Amerikaanse geleerde **H. B. Baker** heeft Curaçao er zelfs 6 en Bonaire 5 — en er zijn talrijke ondersoorten welke tot een of meer van de Benedenwindse eilanden zijn beperkt.

Dergelijke verschijnselen doen zich ook bij andere diergroepen voor: Bij een zeer voorlopig onderzoek van enkele bronnen en waterputten op Bonaire en Curaçao vond men 7 soorten wormen, 18 schaaldiertjes en 17 mijten welke nieuw waren voor de wetenschap!

Daar het totale aantal diersoorten heel wat groter is dan dat der plantensoorten, en bovendien de meeste diervormen niet zo makkelijk toegankelijk zijn voor het onderzoek, is een „Fauna" van de Nederlandse Antillen — dus een boekwerk waarin men onze kennis van de dierenwereld vindt samengevat — heel wat minder gemakkelijk te verwerkelijken dan een „Flora". Toch is dit ideaal heel goed te verwezenlijken — mits wij ons op een verstandige manier weten te beperken! Vooral ook, doordat het gebied waarom het hier gaat betrekkelijk arm is aan soorten en niet uitgestrekt, waardoor er vrij gemakkelijk een overzicht van kan worden verkregen.

Op één gebied — dat van de zeefauna — zijn de eilanden echter stellig niet arm, want deze behoort tot de mooiste en rijkste van het Westelijk Halfrond. Allerlei typen van levensgemeenschap vinden wij hier aanwezig, van een rotskust af met prachtige koraalriffen tot slikkige lagunen met mangrovebossen, uitgestrekte banken en diepzee. Dit alles te onderzoeken kan niet de taak zijn van de enkeling: dit eist de aanwezigheid van een instelling voor natuurwetenschappelijk onderzoek, een biologisch station!

Het is nog niet zo lang geleden dat de biologie algemeen werd beschouwd als een scientia amabilis, een beminnelijke wetenschap van bloemen en vlinders. Thans, nu wij bijna dagelijks in aanraking komen met de grootste toepassingen van biologische ontdekkingen op het terrein van Hygiëne, landbouw, veeteelt en visserij, is men meestal wel tot andere gedachten gebracht.

Het spreekt dus welhaast van zelf, dat ook in een biologisch station op Curaçao of een der naburige eilanden een wetenschappelijk vraagstuk bij voorkeur zal worden aangepakt indien zijn belang voor de mensheid duidelijk is. Toch zal men goed doen het erkend nut van een dergelijke instelling, althans voorlopig, ondergeschikt te maken aan haar waarde bij de opbouw van een culturele gemeenschap op de Nederlandse Antillen. Allereerst dient te worden gestreefd naar een vermeerdering van kennis en dus ook van liefde voor de natuur, onder meer door het inrichten en onderhouden van een behoorlijk aquarium en een aantrekkelijk museum. Verder moet het onderzoek van de eilanden krachtdadig ter hand worden genomen, niet alleen **door het stimuleren van verzamelwerk** en wetenschappelijke studies, maar ook door buitenlandse onderzoekers in staat te stellen vraagstukken met betrekking tot het gebiedsdeel ter plaatse te bestuderen.

Hierbij zouden ook onderwerpen van direct practische betekenis kunnen worden aangepakt, bijvoorbeeld op het gebied van visserij, landbouw, watervoorziening, bodemconservatie en natuurbescherming.

Wat dit laatste betreft: Het is even dwaas van Suriname te zeggen dat daar geen natuurbeschermingsmaatregelen nodig zijn omdat er nog geen natuur van betekenis is vernietigd, als dat men van de Nederlandse Antillen zou beweren, dat daar geen natuurbescherming nodig is omdat daar al te véél natuur is vernietigd. Gelukkig heeft het Gouvernement van Curaçao blijk gegeven het grote maatschappelijke belang van de natuurbescherming ter dege in te zien. Hierdoor kan nog veel onheil worden voorkomen, hoewel, helaas, voor ogen moet worden gehouden, dat door de beperkte mogelijkheden, welke de natuur ons biedt, er niet steeds een weg terug voor ons open ligt, zodat reeds zeer veel onherroepelijk verloren is gegaan.

Iemand heeft eens gezegd dat er geen dier is dat het gebied hetwelk hij voor zijn eigen instandhouding nodig heeft zozeer uitwoont als de mens. Overal op de wereld zien wij hiervan de meest verschrikkelijke gevolgen, en dikwijls onder heel wat gunstiger klimatologische omstandigheden dan op Curaçao.

Maar de menselijke geest is in veel mindere mate gebonden aan de beperkende voorwaarden welke de omringende natuur hem stelt en daarom zal het ook nimmer de schuld kunnen zijn van deze natuur, indien later mocht blijken, dat er in Curaçao geen opgewekt natuurwetenschappelijk **leven heeft kunnen** ontstaan, dat een belangrijk aandeel kon hebben in het maken van Curaçao tot een cultureel centrum in het Caraïbische gebied.

ingezonden
buiten verantwoordelijkheid der Redactie

NOGMAALS ROSARIO'S WONINGEN.

Mijnheer de Redacteur,

Vergun mij door middel van Uw zeer gelezen dagblad iets recht te zetten. Door gesprekken met mijn vrienden ben ik tot de conclusie gekomen, dat zij de mening zijn toegedaan, dat ik een soort antagonisme tegen de eternietproefwoningen van den heer Rosario heb willen scheppen met mijn ingezonden stuk van verleden.

Ik kan mij zeer moeilijk voorstellen, dat er tegenstanders kunnen zijn van het bouwmethode van den Hr. Rosario, daar het hier werkelijks iets in het algemeen belang is.

Ik heb later ingezien dat ik een grote fout heb begaan om dat bewuste stuk te schrijven zonder zelf eerst de huizen te gaan bezichtigen. Maar mijn vier vragen van toen waren tot U gericht, Mijnheer de Redacteur, want ik **dacht dat U die vragen wel van** antwoord kon dienen, daar U toch de huizen gezien heeft.

Maar met alles, later heb ik mij naar Dominguito begeven **waar ik het geluk had den Hr.** Rosario daar aan te treffen die zelf mij zijn waarlijke mooie huizen liet bezichtigen. Ik nam de kans waar om de bouwer zelf mijn vragen te stellen, op mijn vraag of de huizen tegen enig voorwerp bestand waren heeft hij een steen genomen en mij ter hand gesteld opdat ik zelf de proef zou doen, daar ik twijfelde heeft hij zelf met een flinke worp mij de stevigheid van de bekleding bewezen en mij direct uitgelegd dat door de geringe afstand van de stijlen de bekleding bestaand was tegen alle redelijke en zelfs onredelijke behandeling, maar dat men toch moet begrijpen, dat de uitvoering nog niet in de staat van perfectie is, maar nog in experimentele toestand en daar er nog veel verbetering daaraan zal komen, wanneer men speciale platen voor het werk kan bekomen.

Hij vertelde mij dat hij alle opbouwende critiek op zijn werk wilt ontvangen, maar ook weer werkelijke goede critiek die het werk in het algemeen belang kan verbeteren, maar niet zoals gebeurt is dat een zekere Hollandse Mijnheer die daar niemand aangetroffen voor zich zelf de proef wilde nemen en tegen de bekleding trapte en voor zich zelf moest constateren hetzij tot zijn tevredenheid of ontevredenheid, dat de bekleding stevig is. Maar zeker is, dat deze meneer niet kon denken dat de buren ook aandacht hadden voor zijn doen en laten en hem waargenomen hebben.

Ook kwam er een Mijnheer die **zeide van de Openbare Werken** te zijn, op een Zondag aan dansen wanneer de bouwer zelf er niet was en zijn critiek aan de mensen die daar toevallig waren uitkraamde in plaats van zijn advies of direct aan de ontwerper of aan zijn Chefs mede te delen wat zeer zeker voordeliger voor het werk zou zijn geweest.

Hier is zeker een goed werk voor de afdeling technische dienst van de Openbare Werken weggelegd. Nu het initiatief van den Hr. Rosario gekomen is moet men het werk niet hierom aan afbrekende critiek onderwerpen, maar juist nu het werk helpen perfectioneren opdat de noodlijdende bevolking er iets van kan profiteren.

Naar het zeggen van den Hr. Rosario schijnt het Departement van Sociale en Economische Zaken belangstelling voor zijn werk te hebben en van hier zelfs de toezegging tot hulp te hebben ontvangen, terwijl bij de andere afdelingen men meer passief er tegenover staat. Men ziet wel in dat de huizen goed staan en dat zij in alle opzichten voldoen, terwijl het woningtekort met de dag nijpender wordt, maar om met daden aan het geval mede te werken wil men nog niet beslissen. Het eigenaardige van het geval nu is dat het Gouvernement atijd geklacht heeft dat men materiaal en arbeiders te kort had en dat de huizen te lang en te duur kwamen te staan. Hier krijgt men een oplossing van het probleem een tamelijk duurzaam huis, goed en vlug gebouwd en men staat nu toe te zien, dat het particulier initiatief sterft en men roert geen vinger om het woningtekort hier op Curaçao op een behoorlijke wijze te bestrijden.

Het betreft hier een grote sociale probleem voor onze gemeenschap. Ik ben al twee jaar getrouwd en woon bij de ouders van mijn vrouw in. Ik heb vrienden en kennissen die apart van hun vrouw of mannen wonen, terwijl er weer anderen geschenden zijn door dat zij geen huis konden vinden om samen te wonen. Sedert twee jaar staat mijn naam op de lijst van de Sociale Zaken om een huis te krijgen en ik ben nog steeds niet aan de beurt; ik was toen No. vier honder zoveel, nu schijnt er 1800 zoveel op de lijst te zijn, niet meegerekend zij die niet ingeschreven zijn, daar zij toch geen hoop hebben. Het Gouvernement is in Juni aan de bouw van 37 huizen begonnen, huizen nog kleiner dan de al zeer kleine huizen van het Gouvernement, de huizen komen begin volgende jaar klaar, dus dan worden er 37 mensen geholpen, officieel blijven er dus nog 1700 zoveel, dus om aan rekenen te blijven, hij die zich nu op de lijst plaatst, krijgt ongeveer over 40 jaar een huis.

Ik blijf op mijn standpunt staan dat geen particulier initiatief mag blijven, den Heer Rosario heeft de eerste stap genomen, hij heeft moeite, noch tijd, noch geld gespaard om de oplossing te helpen vinden, nu is het de beurt van het Gouvernement.

Help de Curaçaose bevolking uit de misere! Geef de helpende hand, de benodigde gelden, materiaal en raad! Maar ik herhaal weer, wacht niet tot morgen, maar HELP NU.

E. Bosrop.

PRAEVENTIEVE GENEESKUNDE.

Wetenschappelijke arbeid ter voorkoming van ziekten.

Naar wij vernemen, hebben enige doktoren het plan opgevat het noodlijdende Instituut voor praeventieve geneeskunde der Rijks Universiteit te Leiden te steunen.

Toen in 1940 de Joodse docenten, w.o. Prof. Mr. E. M. Meyers een der grootste juristen onzer tijd, de grondwet ontwerper van Chili en die thans de opdracht heeft gekregen tot herziening van het Burgerlijk Wetboek van de Staat der Nederlanden, gedwongen werden hun ambt neer te leggen, stonden de Leidse studenten als een man hier tegen op. Nadat Prof. Cleveringa zijn beroemd geworden rede als uiting van afschuw tegen deze ernstige verkrachting onzer individuele rechten had uitgesproken, werd de Leidse Universiteit gesloten. Het noodlottige gevolg hiervan was, het totaal tot stilstand brengen van ieder wetenschappelijk werk. De hierop volgende roof van onze bezittingen zonder de welke research werk onmogelijk werd gemaakt, was een vanzelfsprekende Duitse consequentie.

Nadat vijf jaren verstreken waren en de Universiteit na de bevrijding glorieus heropend werd bleek naar al te zeer het gemis van deze essentiële hulpbronnen. Het instituut voor praeventieve geneeskunde te Leiden — het lichaam dat zich bezig houdt met de bestudering der middelen tot ter voorkoming van ziekte — is een der meest noodlijdende geworden. De regering door haar grote economische moeilijkheden tengevolge van de afgelopen oorlog, bleek niet meer in staat na de bevrijding van het land voldoende hulp te bieden, zodat een beroep gedaan moet worden op het particulier initiatief, hetgeen zelfs in de welvarendste landen, zoals de U.S.A. gebruikelijk is. De twee wetenschappelijke werkers Prof. Dr. E. Corter, stichter van 't instituut voor praeventieve geneeskunde en bekend door zijn onderzoekingen op het gebied van de Voeding, Chairman van het Committee voor voeding der United Nations, Organisation en Prof. Dr. J. Mulder, bekend door zijn onderzoekingen ter voorkoming van griep epidemieën, eveneens benoemd tot lid van boven vermeld Comité, zien zich thans voor grote moeilijkheden geplaatst in de vervulling van hun wetenschappelijke taak.

Zoals reeds vaker in deze moeilijke tijden, ligt het in de bedoeling van het Comité een beroep op het welvarende Curaçao te doen, om het noodlijdende Nederland in haar wetenschappelijk werk te steunen.

Zonder twijfel zal Curaçao zich niet onbetuigd laten in dit zeer loffelijk streven.

Wij wensen het toekomstig Comité veel succes.

UIT ONS CARAIBIE

EEN MILITAIR PLAN VOOR HET CARAIBISCH GEBIED.

In Londen maakte Vrijdag jl. Tom Wintringham, een links georienteerd Engelsman, een plan bekend, waarbij aan Amerika de militaire zorg voor het Caraibische gebied zou worden opgedragen voor de tijd van 99 jaar en waaraan Amerika dan een 20 milliard zou besteden.

Onder de gebieden die deze persoon aan de zorg van Amerika zou willen toevertrouwen, noemt hij op Suriname en enkele eilanden in het Caraibisch gebied.

SANTO DOMINGO.

„The Miami Herald" van 16 Augustus geeft in verband met de feesten in Santo Domingo een overzicht van wat er de laatste tijden voor geruchten de ronde deden. Via Jamaica weet het blad het een en ander te vertellen over smokkelarij.

SPORT

Het Nederlands elftal is opnieuw begonnen met de training meldt het blad Sport. 26 Voetballers zijn voor deze training uitgenodigd.

Nel van Vliet, de Nederlandse zwemster maakt veel opgang in Amerika en men zegt dat zij verschrikkelijk is. Iemand verklaarde: „Ik ken niemand in Amerika die haar ook maar benaderen kan. Ik schenk volkomen geloof aan de berichten dat zij de beste zwemster is van heel de wereld."

De Nederlandse athleten hebben de Belgen met 15 punten verslagen.

In het Stadion van Straatsburg versloegen de Hollandse dames de Franse dames athleten met 51 tegen 45 punten. (Sport)

K.S.C.

Gisteren speelde het K.S.C.-elftal op Montagne tegen een elftal, dat het derde district vertegenwoordigt en won met drie — een.

Gespeelde wedstrijden.

K.S.C. — J.P.F.	5—1.
K.S.C. — J.P.F.	1—1.
K.S.C. — Asiento	2—3.
K.S.C. — El Deportivo	6—0.
K.S.C. — Portugezen	1—1.
K.S.C. — Engelsen	2—1.

De wedstrijd tegen het tweede district vond wegens het te laat komen van „banda abao" geen doorgang.

Het elftal heeft flink getraind voor de wedstrijden in Suriname en dat op allerlei velden- en allerlei combinaties.

EEN LIJDENSWEG.

De decentralisatie voor dit gebiedsdeel is een lijdensweg. In Dec. 1942 begon de commissie Oppenheim te studeren en kwam er achter, dat eigenlijk reeds zeven jaar lang het mogelijk was geweest, om de decentralisatie in te voeren.

Er kwam een ontwerp, dat door onbegrijpelijke motieven van de staten niet in studie genomen werd. Tenslotte anno 1947 is de Staten er mee begonnen en zijn de verkiezingen er voor reeds voorbereid, doch nu is het weer Aruba dat geen decentralisatie wil, daar het té weinig geeft. Aruba gooit roet in het eten.

TELEGRAM.

AMIGOE CURACAO— VERZOEK PUBLICEEREN STATEN VAN CURACAO MIJNHEER DE VOORZITTER IN VERBAND MET HET VERZOEK VAN DEN RAAD VAN POLITIE OM DE BEHANDELING VAN HET EILANDENREGLEMENT NIET VOORT TE ZETTEN TAV ARUBA DIE ZICH VOOR AFSCHEIDING VAN CURACAO PRACTISCH UNANIEM HEEFT UITGESPROKEN ALSMEDE MET HET OVERBRENGEN VAN DEZELFDE ALGEMEENE WENSCH DER BEVOLKING PERSOONLIJK AAN DE STATEN DOOR EEN DELEGATIE MEEN IK DAT DE RAAD VAN POLITIE ZICH GEDWONGEN ZAL ZIEN DE STATEN BIJ DE KROON AAN TE KLAGEN INDIEN DE STATEN TEGEN DEZEN UITDRUKKELIJKEN WENSCH VAN ARUBA BLIJVEN HANDELEN AANGEZIEN DE STATEN ER NIET INGESLAAGD ZIJN DE OPHEFFING VAN WETSPRIORITEIT BOVEN LANDSVERORDENING TE VERKRIJGEN KAN DE RAAD VAN POLITIE DAARTOE KRACHTENS ART. 125 BEVOEGD TEGEN DE STATEN BIJ DE KROON OPKOMEN.

STATENLID EMAN —

WET MAAL.

Het ontwerp van de nieuwe honden-wet, ontworpen door de heer Maal verscheen in druk.

AANKOMST.

Per K.L.M. vliegtuig arriveerden Zaterdag op Curaçao de Eerw. Fraters Martinus en Henricus. Welkom.

VAN RADIO EN KRANT.

Het voornaamste nieuws.

Een radio is nu eenmaal niet te vergelijken met een courant. Alhoewel een dergelijke vergelijking ogenschijnlijk wel voor de hand ligt, omdat zij beiden, gelijk de film, een vreemde mengeling van cultuur en actualiteit, voorlichting en ontspanning brengen, is er toch een belangrijke factor, die deze mogelijkheid geheel te niet doet. Een courant moet gelezen worden, een radio gehoord.

Vandaar, dat een courant het grote voordeel op de radio heeft, dat het een veel grotere blijvende waarde vertegenwoordigt. Het is vanzelfsprekend, dat de radio aan de ene kant de sterke zijde van haar middelen, bijv. de grotere variatiemogelijkheden, zal trachten uit te buiten, aan de andere kant haar tekorten ten opzichte van de nieuwsbladen zo goed en zo kwaad mogelijk zal trachten aan te vullen. Een van die pogingen om dit laatste te bereiken is de herhaling van het belangrijkste nieuws Er zijn diverse systemen denkbaar en ook over de gehele wereld in gebruik om deze vervanging van de vette koppen in de courant voor de radio toe te passen. De B.B.C., die aan deze „voornaamste punten uit het nieuws" ook in het radiogebruik de krantenterm „headlines" gaf, bezigde lange tijd het systeem van „voor en na het nieuws". Wij kunnen wegens de beknoptheid van dit artikeltje niet op alle systemen ingaan, nog de voor- en nadelen ervan aan een beschouwing onderwerpen, doch zullen volstaan met de opmerking dat de Curom er de voorkeur aan gaf het belangrijkste nieuws, mede met het oog op de kleine lengte van haar uitzendingen, kort voor het sluiten in een korte samenvatting te herhalen.

„Curomgids".

PASSAGIERSLIJST MS. „DELFT" VERWACHT TE CURAÇAO 25 AUGUSTUS 1947.

De volgende passagiers worden met het ms. „Delft" o.o.v. 25 Augustus te Curaçao van Amsterdam verwacht.

Hr. & Mevr. J. H. Kromhout, Jongeh. J. F. Evertsz, Hr. & Mevr. L. A. Vreebrug en dochter, J. J. Batenburg, A. M. C. Bax, D. van Bedaf, F. Binke, M. J. van Blitterswijk, J. Bloemendaal, J. Boere, P. van der Burg, D. Damstra, H. J. G. Groen, R. Haan, H. C. Hartman, W. Hens, P. J. Heye, A. Kuntze, L. Limburg, G. H. Mulder, W. J. Schenkenberg, P. Spaan, J. W. Verbeek, P. M. Visser, P. F. de Vreede, M. G. van Zwam.

CHESTERTON.

In Londen had een herdenking plaats door bewonderaars van Chesterton georganiseerd waarbij men herdacht hoe 25 jaar geleden Chesterton in de Kerk werd opgenomen. Bewonderaars van hem uit Amerika, Ierland, Frankrijk, Zwitserland, Duitsland en Engeland kwamen in zijn huis tezamen (N.C.W.C.).

GEEN AUDIENTIE.

In verband met zijn reis naar Santo Domingo zal Z. Exc. de Gouverneur morgen Dinsdag geen audiëntie verlenen.

RIJKSCONFERENTIE.

Naar uit de krant reeds bekend is bij de lezer zal er in de maand September een conferentie gehouden worden tussen Nederland en Suriname en Curaçao, in afwachting van de algehele rijksconferentie, die gezien de omstandigheden nog niet kan plaats hebben. We zien het als een gedeeltelijke rijksconferentie waarbij niet alle leden present zijn. In zijn rede voor de PCJ zag de heer Gomez het als een rondetafel conferentie waarvoor de leden apart benoemd moeten worden. Dit komt ons onbegrijpelijk voor, logisch is, dat de leden gaan die voor de rijksconferentie zijn aangesteld. Intussen zou Aruba ook om een aparte vertegenwoordiging gevraagd worden. Hierin zou een erkenning zitten van het on-economische verlangen naar afscheiding, zodat dat wel niet gebeuren zal op die titel.

HEINEKEN'S BEER.

In een reclame van Heineken's beer wordt de kwestie in studie genomen wat of er in het glas zit dat Rembrandt lachend opheft op het schilderij, dat hem voorstelt, terwijl hij drinkt op de gezondheid van zijn jonge bruid. Een mooie reclame.

SCHEEPSBERICHTEN.

16 Augustus 1947.

Zeehond van Cristobal; Philae van Port au Prince; Santa Teresa van New York; Santa Teresa naar La Guayra.

17 Augustus 1947.

Ino van Pto. Gardon; Chile van Antwerpen; Chile naar Cristobal; Versilia van Cristobal.

ONDERWIJSDAG.

Morgen houdt de onderwijzersbond Don Bosco wederom een onderwijsdag, gelijk dit sinds 1938 op Curaçao gebruikelijk is.

De dag opent met een H. Mis in de kapel van het St. Thomas College. De H. Mis zal opgedragen worden door de Hoog Eerw. Pater Provicaris C. Speklé terwijl het koor der Eerw. Fraters de gezangen zullen uitvoeren.

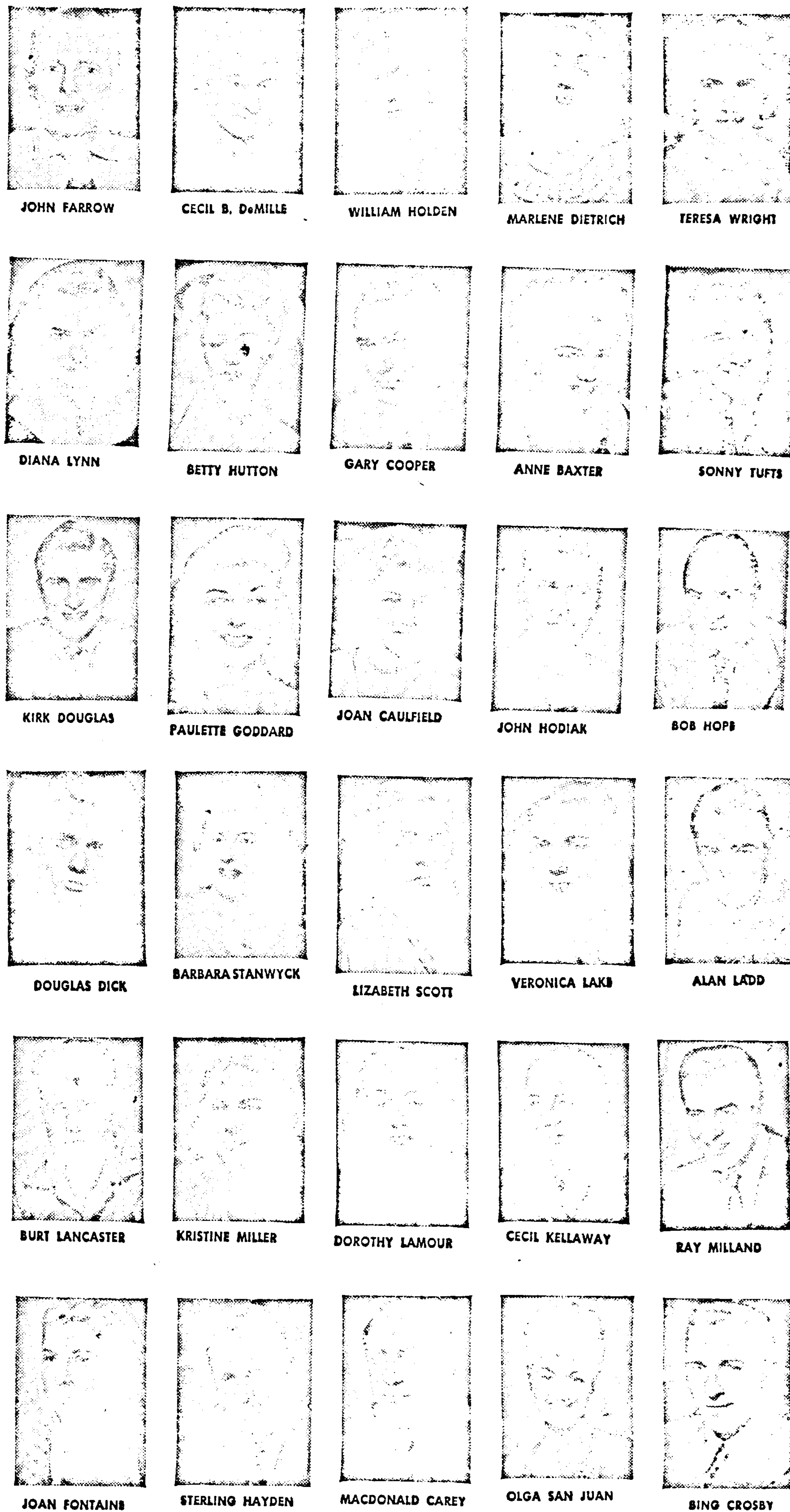
Om negen uur vindt het gemeenschappelijk ontbijt plaats in de club San Tarcisio op San Mateo. De vergadering wordt gehouden in het Theater Brion om tien uur en zal dit jaar in het teken staan van het zangonderwijs met een rede van de heer J. Joghems. Verdee zal er reunie zijn op Vaersenbaai. We wensen de bond veel succes.

UIT VENEZUELA.

Een onbekend lezer stuurt ons een aflevering van het blad Ultimas Noticias in Caracas verschijnend van 29 jl., waarin een schrijver Pedro Beroes er zijn spijt over uitspreekt, dat de regering de uitnodiging aannam, om de onthulling van het standbeeld van Simon Bolivar mee te maken, nu juist Nederland de actie in Indonesië opende. De schrijver vergist zich niet bedenkend dat orde en discipline juist punten waren die Simon Bolivar juist zeer benadrukte, en waarvoor hij opkwam tot het laatste moment van zijn leven. Zo vervalt de reden van het gehele artikel.

„SURINAME".

Het fraais, dat het blad „Suriname" over de quaestie Indonesië schreef is de West Indische uitgave van de Rotterdammer ook opgevallen. Het blijkt dat men de West niet goed kent en daarom slechts de opinie weergeeft zonder eens even van repliek te dienen aan die heren.

UIT DE FILMWERELD.

DE HEER EN MEVROUW

H. R. Francisca - Marcano

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoontje

Hubert Richard

Curacao 18-8-'47

Paul Claudel

De dichter die ons het geluk bracht.
Zijn oeuvre is het bewijs, dat de vrijheid der kinderen Gods bevruchtend op de kunstenaars werkt.
Nieuwe luister voor een oude academie.

Op 13 Maart 1947 heeft Paul Claudel bezit genomen van zijn zetel temidden der vermaarde veertig „onsterfelijken". In het leven van Claudel is dit een feit van weinig betekenis: voor de man, die zijn land gedurende tientallen jaren als diplomaat in alle werelddelen eervol gediend heeft, voor de dichter, die in volkomen, zelfverloochening de schoonheid van het geschapene en de schepper heeft bezongen, en ons een oeuvre heeft geschonken, dat in de Europese letterkunde van de laatste eeuw zijn weerga niet vindt, voor deze man kan het onmogelijk van enig belang zijn op 79-jarige leeftijd in onverschillig welk college ook, gekozen te worden.

Het dichterschap van Claudel is van een zodanig gehalte, dat een officiële erkenning hieraan niets toe- of afdoet.

Het feit is van meer belang voor de Academie zelf, die nog juist op tijd de gelegenheid heeft aangegrepen om Claudel's roem, die dreigde haar te ontgaan, aan haar eerbiedwaardigheid toe te voegen. Het feit is vooral van belang geworden, doordat François Mauriac, die als woordvoerder der Académie optrad, in zijn prachtige, zeer persoonlijke en ongemeen ontroerende begroetingsrede de betekenis van Claudel en zijn oeuvre op magistrale wijze heeft geschetst. Het besef, dat deze plechtigheid zeer waarschijnlijk de laatste maal voor zijn dood is geweest, dat de figuur van Claudel in de openbaarheid trad, verleende aan de woorden van Mauriac een zekere weemoed en aan de gehele gebeurtenis een hogere graad van waardigheid dan gewoonlijk aan de ontvangst van een nieuw Académicien verbonden is.

Paul Claudel is geboren in 1868, hij groeide op in de verstikkende atmosfeer van het negentiende eeuwse positivisme en naturalisme. De christen en ook de dichter Claudel werd geboren op Kerstdag 1886, tijdens de Vespers in de Nôtre Dame, toen hem door een blimsemende inslag der genade het geloof geschonken werd. Van de christen weten wij slechts wat de dichter ons verhaalt, doch dit is niet weinig, want de poëzie van Claudel is in al haar uitingen religieus. Sinds zijn eerste ontmoeting met de genade is zij het hoofdthema van zijn werk gebleven. En niet alleen is de genade bij Claudel een motief zijner poëzie, zij is ook in diepste aanleg de inspiratie van zijn werk. Zoals Mauriac opmerkte, is de verbijsterende rijkdom van zijn werk alleen door de christen te begrijpen, voor de buitenstander is dit oeuvre een boeiend, soms aantrekkelijk, soms afstotend vuurwerk, waarvan de zin hem verborgen blijft. De kunst van Claudel is katholiek als kunst der Franse kathedralen. Alleen de christen herkent in de veelheid van beelden, symbolen en gedachten het ene eeuwige spel van de genade. Claudel, wiens sterk grotendeels voor het toneel geschreven werd, is zijn leven lang geboeid geweest door dit spel. Geen enkele van zijn stukken, of het grondthema ervan is de wonderlijke jacht van God op de mens. Het is een achtervolging die zich bijna altijd op zijpaden beweegt, en legio zijn de onherkenbare vermommingen, die de geduldige jager, die God is, aanneemt. Hoe verder de mens zich verwijdert, des te meer komt God hem nabij. En uiteindelijk drijft de genade de mens waar God hem hebben wil.

Met een groot kunstenaarschap heeft Claudel dit thema steeds nieuwe gestalte gegeven in zijn drama's. Want Claudel is geen man, die het dichterschap als apostolaat beoefent, maar een geboren kunstenaar, wiens ongewone oorspronkelijkheid zowel de poëzie als toneelkunst verrijkt heeft.

Claudel is een van de eerste vernieuwers van het moderne toneel. Met zijn mysterie-spel „Maria boodschap" heeft hij een geheel nieuw genre geschapen, dat in de verte doet denken aan middeleeuwse voorbeelden, maar toch allermeest treft door oorspronkelijkheid. In „Le soulier de Satin" voert hij een rijkdom van dramatische en scenische motieven ten tonele, waar het bloedarme moderne toneel slechts van leren kan. Zijn oratorium-texten „Christophe Colomb" en „Jeanne au bûcher" hebben volmaakt nieuwe wegen gewezen en musici als Milhaud en Honegger, geïnspireerd tot hun beste werk. Het werk van Claudel is een overtuigend bewijs, dat de vrijheid van de kinderen Gods op de kunstenaar bevruchtend werkt; de samengroei van artistieke bezieling en genade heeft Claudel's oeuvre een breedheid, een spanning en een al-omvattendheid gegeven, die enig is in de moderne literatuur.

Alleen wie in God gelooft, kan in de schepping geloven, getuigt Claudel voor een wanhopig geslacht. Daarom durfde Mauriac van hem getuigen: Vous nous avez apporté le bonheur; — Gij hebt ons het geluk gebracht.

SURINAME WORDT BELANGRIJK.

West-Indië is sinds het midden van de vorige eeuw op de achtergrond gekomen en afgezakt tot een bezitting van weinig betekenis in vergelijking met de rijke Oost-Indische Archipel. Toen in 1863 de slavernij werd opgeheven, gingen de plantages hard achteruit doordat de negers de bossen in trokken en dientengevolge verdween de suikerproductie bijna geheel. Later troffen het land nog enkele andere tegenslagen, zoals ziekten in de cacao, e.d. en tenslotte was dit West-Indische gebied, dat vier keer zo groot is als ons eigen land, nog slechts een jaarlijkse schadepost. Deze inzinking mag men echter als grotendeels overwonnen beschouwen, hoofdzakelijk doordat de winning van bauxiet, d.i. de grondstof voor aluminium een zeer belangrijke post van inkomsten is geworden. Het is een Amerikaanse maatschappij, die dit bauxiet ontgint en nog steeds neemt deze onderneming nieuwe terreinen in exploitatie. De grote behoefte aan aluminium tijdens de oorlog heeft aan dit bedrijf een grote uitbreiding gegeven en daarmee is voor Suriname een nieuwe grondslag voor welvaart gelegd. Een tweede zeer belangrijke tak van bedrijvigheid, die in opkomst is, is de winning van hard hout, waarvoor onze eigen industrieën, zoals b.v. Bruynzeel, zich interesseren en die belooft grote rijkdommen aan materiaal voor huizenbouw en meubelindustrie op te leveren. Voorts breidt de rijstcultuur zich regelmatig uit, zodat het land vorig jaar reeds voor enkele honderdduizenden guldens aan rijst naar Nederland heeft kunnen sturen. De Zaanse firma Wessanen heeft reeds op het eiland Curaçao een eigen rijstpellerij gebouwd en daarvoor op de onlangs gehouden regeringsrijstveiling een millioen kg. verkocht. De rijstpellers in Suriname zelf hebben daar toen tegen geprotesteerd, omdat op die wijze de voor hun bedrijven onmisbare grondstof aan het land wordt onttrokken. Aangezien echter de productie groter wordt en de rijstproductie ook in Brazilië voortdurend toeneemt, zal Wessanen zeker wel rijst genoeg te pellen krijgen zonder de in Suriname gestaande zaken te ruïneren. Ook de koffiecultuur levert 'n bedrag van enkele tonnen per jaar op en de inkomsten daarvan zijn regelmatig stijgende. Tenslotte kunnen wij nog de winning vermelden van balata, ruwe rubber, die in beperkte hoeveelheden aan de markt komt.

De Nederlandse regering heeft thans een welvaartsplan voor Suriname aan de orde gesteld, dat 40 millioen gulden zal kosten en waarvan de bedoeling is het land geschikt te maken voor toenemende exploitatie. Dat betekent, dat moerassen moeten worden drooggelegd, havenwerken worden verbeterd, fabrieken en huizen gebouwd en dat het binnenland ontsloten moet worden door de aanleg van wegen, spoorlijnen, vliegvelden, e.d. Wanneer dit plan krachtig wordt uitgevoerd en wanneer men erin kan slagen, hetzij nieuwe arbeidskrachten aan te trekken, hetzij door toepassing van verbeterde machines met de bestaande bevolking meer te presteren dan zal Suriname waarschijnlijk blijken een zeer waardevol bezit voor Nederland te zijn.

(Schoonhovensche crt.)

INLICHTINGEN. GEVRAAGD.

Excellentie,

In de Nederlandse pers verschenen onlangs berichten omtrent het, blijkens door de Algemene Rekenkamer uitgebracht Verslag, in de oorlogsjaren bij de Geniedienst in Suriname gevoerde wanbeheer, waarbij in het bizonder een hoofdofficier betrokken zou zijn.

Bedoelde hoofdofficier is inmiddels uit de militaire dienst getreden en bekleedt thans een hoge administratieve functie bij het Gouvernement van Suriname.

In verband met deze laatste omstandigheid mogen de Staten Uwer Excellentie verzoeken hen, na een ingesteld onderzoek naar de juistheid van het door de Algemene Rekenkamer te dezer zake gestelde, wel inlichtingen te willen verschaffen omtrent de bevindingen waartoe dat onderzoek zal hebben geleid.

De Staten van Suriname,
Voorzitter.
Griffier.
(De Suriname).

BURGERLIJKE STAND.

Stadsdistrict.

Bevallen op Juli 29: Candelaria, Ursolita Genara echtg. v. Martis, V. M. z; 27 Wanantonie, Carolina Maria d; 25 Oberto, Luisa Maria z; 30 Cijntje, Maria Dolores z; 31 Dirksz, Adela Marciala echtg. v. Weverink, G. J. d; 26 Gijsbertha, Maria Carmen d; 27 Henson, Dora z; 29 Rogers, Celine Maria echtg v. Clarke, C. R. z; 27 Weyman, Juana Robertina echtg. v. Koffij, H. B. d; Plantijn, Elza Cipriana echtg. v. Albertus, S. P. O. z; 28 Francisca, Cathalina Serafina z; 29 Leito, Inees Martes echtg. v. Mercelina, L. z; 30 Kook, Adela Balentina echtg. v. Bérénos, W. J. z; 31 Maria, Norma Osefita d; van Glaanen, Weijgel, EdméLottie echtg. v. Abdul, A. G. d; Lodowica, Istrelia Francisca d; Anita, Maria Modesta d; Augustus 1 Searles, Catherine echtg. v. Andrews, J. z; Philipa, Deborita Virginia echtg. v. Pocornie, E. G. d; Lely, Johanna Wilhelm echtg. v. Povel, F. R.z; 3 Sacriste, Lilia Margarita echtg. v. Bohorquez, C. A. d; 2 Briton, Leonora Victoria echtg. v. Pantus, H. A. z; 1 Theodoor, Maria Petronilia echtg. v. Chirino, R. d; 3 Rog, Maria Carmen echtg. v. Carrera, E. S. d; 2 Djinga, Gloria Sicilia z; Sanchez, Felipa Rafaela echtg. v. Merien, O. C. z;3 Kwidama, Federica Elsa echtg. v. Janze, R. P. z; Wegman, Elisabeth Maria echtg. v. van Rossem, A. J. d; 5 Faneyte, Virginia Victoria echtg. v. Victoria, B. N. d; van der Weert, Aurora Adela echtg. v. Garsadi, A. R. M. d; 3 Schoobaar, Pascualita Virginia z; 1 Petronella, Anastacia z; 5 Nap, Martje echtg. v. Lambertij, A. W. H. z; Schoon, Victorine echtg. v. Pang-Atjok, A. E. d; 6 Provence, Epifania Petronilla echtg. v. Coffy, A. z; 7 Stockschen, Antonia echtg. v. Bakker, H. M. d; 6 Sambo, Florence Christina echtg. v. Siberie, J. E. d.

Ondertrouwd op Juli: 31 Harmsen, Johan Lambert en Hijlkema, Anna Catharina; Lourens, Emeterio en Ferreira, Maria del Amparo; Aug. 1: Smit, Joseph Gerardus en Mulder, Antonia Helena; Joseph, Paul Baptiste en John Lewis, Clara Theresia; 6 Beidell, John Thomas en Hymna, Lena Sophie; 7 Martinus, Emanuel Cornelio Silverio en de Palm, Francisca Valeria; Casimire, Carlos Borromeo en Gouverneur, Cathalina Isenia; Lourensz, Juan Agusto Marcial en Aamanda, Rosa Amalia Apolonia; Emerenciana, Bustamante Serapio en Helena, Cornelia Magdalena; de Windt, Andris Antonio en Hill, Enriqueta Saturnilia.

Getrouwd op Aug. 1: Sang-Ajang, Marcel Johannes Maria en Gooswit, Cornelia Melvin; Schenk, Kors en Chatlein, Vaselicia Maria Nemesia; 6 Scharbaai, Bernardo Santiago en Gumbs, Ana Maria Altagracia; Sahadataly en Maduro, Astrelia Virginia; Kenneth, Albert André en Henderson, Milutine; 7 Rouse, Henry O'Neal en Ignace, Antoinette Cécile Ernestine; Edwards, Charles Adolphus en Scorea, Guillermina; Zwerts, Adrianus Johannes Martinus en van Wandelen, Petronella; Gumbs, Maria Faustina.

Overleden op Juli: 29 Reusel, Paulina Constantie 77 j; Scully, Daniel verm. 20 j; Aug. 3 Sheehy Eric John Denis 19 j; 2 Bienvenu, Rosa Silvina 81 j; 4 Pablo, Maria Anastacia echtg. v. Bernabela, Tj. 24 j.

TWEEDE DISTRICT.

Bevallen op Juli: 26 Marin, Levinia Mercedes echtg. v. Isenia, A. C. d; 24 Streden, Anastacia echtg. v. Sling, R. H. d; 26 Martina, Macedonia Teodula echtg. v. Abelina, R. J. d; 30 Martina, Francisca Virginia echtg. v. Elizabeth, C. S. d; 24 Prosfas, Eularia Hilaria z; 23 Poulina, Justina Virginia z; 26 Karel, Justina Maria echtg. v. Pas, M. F. d; 27 Cheri, Basilia echtg. v. Libinia, E. de R. z; 28 Martha, Thomasia Nicasia z; 27 Hyman, Martella Augustin d; 24 Richardson, Susana z; 29 Elisabeth, Escolastica Florentina echtg. v. Doran, J. O. d; 27 Lucas, Petronilia Leonora echtg. v. Martina, J. M. d; 25 Amelia, Maria Magdalena echtg. v. Paulo, V. E. z; 28 Reigina, Christina Felipa echtg. v. Maduro, P. T. d; 30 Scorrea, Aurora Virgen echtg. v. Louisa, B. O. d; Levestone, Ulrica z; 29 Kierindongo, Urania Eugenia echtg. v. Ewaldos, R. A.

Ondertrouwd op Juli 30: Arundel, Victor Marcellin en Martina, Silvia Cornelia.

Getrouwd op Juli 30 Martina, Saturnilia Pedro en Martis, Swinda Vicilia; Ignecia, Felipa Elcuterio en Inecia, Virginia Mathilda; Perret Gentil, Raul en Cadieres Marie; Plantijn, Lino Papa en Zimmerman, Carolina Barbolina; Fecunda, Thomas Victor en Gosepa, Rosarita Dorothea; Martina, Fedilio Egberto en Balentina, Maria Salomé.

Overleden op Juli: 27 Bazur, Helena Margaretha 50 j; 28 Bart, Eusebio Francisco 32 j.